

Αθωνική

ΙC | ΧC
NI | ΚΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 254

www.athoniki-politeia.gr

Πολιτεία

Ἀββᾶς ΚΛΑΣΣΙΑΝΟΣ ὁ ΡΩΜΑΙΟΣ

Ο Ἀββᾶς Κασσιανός, ἡ μνήμη τοῦ ὁποίου τιμᾶται στίς **29 Φεβρουαρίου** κάθε τέσσερα χρόνια (κατά τὰ ὑπόλοιπα ἔτη, πού δέν εἶναι δίσεκτα, συνεορτάζεται μέ ὅποιον ἅγιο γιορτάζει στίς **28 Φεβρουαρίου**) πιστεῦε πῶς ἡ νηστεία εἶναι ἓνα ἐργαλεῖο καί δέν πρέπει νά προτιμᾶται ἀπό ἄλλες ἀρετές.

Ο ἴδιος ἔλεγε: “Πραγματικά, ἡ εὐσπλαχνία, ἡ ὑπομονή, ἡ ἀγάπη ἢ ἄλλες ἀρετές εἶναι “ἐκ φύσεως” ἀγαθές καί δέν πρέπει νά ἐξαρτῶνται ἀπό τήν νηστεία, ἀλλά ἡ νηστεία νά συνταιριάζεται μ’ αὐτές. Γι’ αὐτό, μέ τήν βοήθεια τῆς νηστείας, πρέπει νά ἐργασθοῦμε γιά νά τίς ἀποκτήσουμε. Αὐτές εἶναι “κατ’ οὐσίαν” ἀγαθές. Δέν πρέπει, λοιπόν, αὐτές οἱ ἀρετές νά ἔχουν ὡς στόχο τους τήν νηστεία, γιατί αὐτές ἔχουν τήν νηστεία ὡς βοηθό τους. Τό νά θλιβούμε, γιά παράδειγμα, τήν σάρκα προσφέρει πολλή βοήθεια στόν πνευματικό ἀγῶνα. Γιατί ἡ ἐγκράτεια εἶναι μιά πολύ καλή σωματική ἀσκησι. Ἐπιπλέον, ἡ ἐγκράτεια μᾶς βοηθᾶ γιά νά φθάσουμε στήν ἀγάπη, ἡ ὁποία εἶναι το αἰώνιο, ὑπέρχρονο καί ἀναλλοίωτο ἀγαθό. Τό “κατ’ οὐσίαν” ἀγαθό διακρίνεται ἀπό τὰ ἄλλα πράγματα, πού δέν εἶναι οὔτε καλά οὔτε κακά, ἀπό τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικά: Τό “κατ’ οὐσίαν” καλό εἶναι καλό ἀπό τήν ἴδια του τήν φύσι καί ὄχι ἐξ αἰτίας κάποιου ἄλλου πράγματος. Ἡ ὑπαρξί του εἶναι ἀναγκαία δηλαδή γι’ αὐτό τό ἴδιο καί ὄχι μέσον πού ἐξυπηρετεῖ κάποιον ἄλλο σκοπό. Εἶναι ἐπίσης διαρκές καί ἀμετάτρεπτο καλό. Αὐτό διατηρεῖ ἀκατάπαυστα τόν ἴδιο χαρακτήρα, χωρίς νά ἐμφανίζει ἀντίθετες ιδιότητες”.

Οσο γιά τήν χρησιμότητα τῆς νηστείας ἔλεγε: “Ἐχοντας στόν νοῦ μας τὰ σχετικά μέ τήν νηστεία, θά μπορέσουμε στήν συνέχεια νά τήν ἀσκοῦμε μέ ὅλες τίς δυνάμεις τῆς ψυχῆς μας, μέ τήν βεβαιότητα ὅτι αὐτή θά μᾶς ὠφελῆ μόνον ἂν τήν τηροῦμε μέ διάκρισι. Αὐτό στήν πρᾶξι σημαίνει: Νά ὀρίζουμε συγκεκριμένο χρόνο νηστείας, νά ἀπέχουμε ἀπό ὠρισμένα εἶδη τροφῆς καί νά ἐγκρατευόμαστε μέ μέτρο. Ἐπιπλέον, δέν θά πρέπει νά ἐναποθέτουμε σ’ αὐτήν ὅλες τίς ἐλπίδες μας γιά τόν ἁγιασμό μας. Ἀλλά νά εἴμαστε βέβαιοι ὅτι μέ τήν ἀσκησι τῆς ἐγκράτειας θά φθάσουμε στήν καθαρότητα τῆς καρδίας καί στήν ἀγάπη ἐκείνη, γιά τήν ὁποία μίλησε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Καί μόνον τό γεγονός ὅτι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν καθορίσει γιά τήν νηστεία εἰδικά χρονικά διαστήματα, ὠρισμένη ποιότητα καί συγκεκριμένο μέτρο, ἀποδεικνύει πολύ καθαρά ὅτι αὐτή δέν εἶναι ἓνα “ἐκ φύσεως” ἀγαθό, ἀλλά ὅτι βρίσκεται μεταξύ τῶν δύο, καλοῦ καί κακοῦ. Αὐτό πού ἡ αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ὀρίσει ὡς καλό ἢ ἔχει ἀπαγορεύσει ὡς κακό, δέν μπορεῖ ἀσφαλῶς νά ἔχη συγκεκριμένη χρονική ἰσχύ, ἀλλά ἰσχύει πάντα καί γιά ὅλους. Ἡ δικαιοσύνη, ἡ ὑπομονή, ἡ ἐγκράτεια, ἡ καθαρότητα καί ἡ ἀγάπη δέν ἔχουν κανένα μέτρο καί ὄριο. Ἡ ἀδικία, ἡ ἀνυπομονησία, ἡ ὀργή, ἡ ἀκαθαρσία, ὁ φθόνος καί ἡ ὑπερηφάνεια δέν ἀφήνουν στόν ἄνθρωπο κανένα περιθῶριο ἐλευθερίας, ἀλλά ἦταν, καί θά εἶναι γιά πάντα, ἐντελῶς ἀπαγορευμένα πράγματα”.

Ο Ἀββᾶς Κασσιανός, τόν ὁποῖο ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχει ἀνακηρύξει ἅγιο, ἂν καί ὑπῆρξε μιά σημαντική πατερική μορφή, παραμένει ἄγνωστος σέ πολλούς. Αὐτό ὀφείλεται στό ὅτι ὁ μέγας αὐτός ἀσκητής ἔγραψε στήν λατινική γλῶσσα καί μόνο μερικά τμήματα ἀπό τὰ συγγράμματά του ἔχουν μεταφραστεῖ στά ἑλληνικά. Κοιμήθηκε περί τό 435.

Γερόντων

✘ “Ὅποιος ἀγαπᾶ τόν Θεόν τηρεῖ καί τās ἐντολάς Του. Κι αὐτό δέν εἶναι κόπος. Αὐτός πού αισθάνεται κούρασι στήν ψυχῆ καί στό σῶμα κατά τήν τήρησι τῶν ἐντολῶν Του, δέν ἀγαπᾶ ἀληθινά τόν Θεόν.

✘ Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ κάνει τό φορτίο ἐλαφρύ. Χωρίς τήν ἀγάπη Του τό φορτίο εἶναι δυσβάστακτο. Δέν μποροῦμε νά τό σηκώσουμε. Γενικῶς ὅλα χωρίς τήν ἀγάπη Του μᾶς φαίνονται δυσβάστακτα. Μέ τήν ἀγάπη Του ὅλα γίνονται πῶ εὐκολα γιατί τὰ ἐνεργεῖ ὁ Θεός. Ἡ καρδιά τοῦ ἀληθινοῦ Χριστιανοῦ γίνεται ὁ θρόνος τῆς Ἁγίας Τριάδος!
† Πατήρ Εὐμένιος

✘ Ὁ Χριστιανός πρέπει νά εἶναι αὐστηρός εἰς τόν ἑαυτόν του καί ἐπεικῆς εἰς τούς ἄλλους, ὅπως ἦτο ὁ Κύριος. Ὁ ζήλος γεννᾶται ἐκ τῆς ἀγάπης, διευθύνεται δέ ὑπό τῆς διακρίσεως. Ζήλος ἄνευ ἐπεικειᾶς πρὸς τούς ἄλλους δέν διαφέρει τοῦ θυμοῦ.

✘ Μικρή ἢ μεγάλη ἡ ἁμαρτία εἶναι πάντοτε ἁμαρτία. Οἱ πολλές μικρές ἁμαρτίες μᾶς κάνουν μεγαλύτερο κακό ἀπ’ ὅ,τι μία μεγάλη, γιατί οἱ μικρές περνοῦν ἀπαρατήρητες καί ἔτσι δέν φροντίζομε νά τίς διορθώσωμε. Ἡ μεγάλη ἁμαρτία εἶναι ὅπως ὁ κισσός σ’ ἓνα δέντρο: εὐκολα φαίνεται καί καταλαβαίνομε ὅτι πρέπει νά τόν κόψωμε. Ἐνῶ τὰ μικρά παρασιτικά χορταράκια στόν κορμό του τὰ ἀγνοοῦμε...

† Γέρων Ἰωήλ

✘ “Ἄς ἀγωνιστοῦμε νά ἀνεβοῦμε στό “καθ’ ὁμοίωσιν”, γιατί ὅμοιο με τό ὅμοιο ἐνώνεται. Νά ἐνθωοῦμε μέ τήν πηγῆ τοῦ φωτός, τῆς ἀρετῆς καί τῆς ἀγαθότητος, πού εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

✘ Ὁ ἐγκρατευόμενος καί νηστευτής γλυκαίνει τό στόμα του ἀπό τήν καρδιακή προσευχή.

† Γέρων Ἀνθίμος Ἀγιαννανίτης

✘ “Ὅταν κοινωνῆς ὄχι μόνον παίρνεις δύναμι, ἀλλά φωτίζεσαι, βλέπεις ὀρίζοντες εὐρεῖς, αισθάνεσαι χαρά... Διαφορετικά νοιώθει ὁ καθένας, ἀνάλογα μέ τήν διάθεσι καί τήν φλόγα τῆς ψυχῆς του, ἄλλος αισθάνεται χαρά καί ξεκούρασι, ἄλλος εἰρήνη, ἄλλος πνεῦμα ἀφοσιώσεως καί ἄλλος μίαν ἀνέκφραστη ἀγάπη πρὸς πάντας.

† Γέρων Ἀμφιλόχιος Μακρῆς

Ὁ

Ἅγιος Μάξιμος ὁ Βατοπαιδινός ἢ Γραικός, λογιώτατος μοναχός, διακρίθηκε ὡς θεολόγος, φιλόσοφος, συγγραφέας καὶ ποιητής κατὰ τὸν 16ο αἰῶνα.

Γεννήθηκε στὴν Ἄρτα τὸ 1470, ἀπὸ πλοῦσια, ἐπιφανῆ καὶ εὐσεβῆ οἰκογένεια, καὶ ὠνομαζόταν Μιχαὴλ Τριβώλης. Μετὰ τὴν βασικὴ παιδεία στὰ σχολεῖα Ἄρτας καὶ Κερκύρας, πῆγε στὴν Ἰταλία γιὰ ἀνώτερες σπουδές. Ποθώντας νὰ ἐπιτύχῃ τὸν ὕψιστο ἀνθρώπινο προορισμό, τὴν θέωσιν, ἀφοῦ διεπίστωσε τὴν ματαιότητα κάθε ἐπίγειας δόξας καὶ σοφίας, ἀποφάσισε νὰ ἀφοσιωθῆ στὸν Κύριο καὶ ἔγινε μοναχός στὴν Ἱερά Μονὴ Βατοπαιδίου.

Ἐκεῖ ἀσκήθηκε γιὰ 10 χρόνια περίπου καὶ ἀπέκτησε τίς ὑψηλές μοναχικὲς ἀρετές (ὑπακοή, ἐγκράτεια, ταπει-

ροδέσμιος, σέ στέρησι τῆς μεταλήψεως τῶν θείων μυστηρίων, σέ ἀπομόνωσι καὶ ἀπαγόρευσι τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς ὑπολοίπους πιστοὺς. Δέν τοῦ ἐπιτρεπόταν οὔτε ἡ ἀλληλογραφία οὔτε ἡ ἀνάγνωσι βιβλίων...

Στὴν φυλακὴ, δύο σκληροὶ καὶ ἀπάνθρωποι δεσμοφύλακες τὸν βασάνιζαν ἐπὶ ἔξι χρόνια. Ὅπως ἔγραφε ὁ ἴδιος «ἐτηρούμην ἐγκάθειρτος ἐν δεσμοῖς καὶ ἐθανατούμην διὰ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης». Πολλές φορές ὁ Μάξιμος ἔχανε πλήρως τίς αἰσθήσεις του. Δεκατέσσερα χρόνια (1525 - 1539) ἔμεινε συνολικά σιδηροδέσμιος, τὸ δὲ σύνολο τῆς φυλακίσεώς του ἦταν 26 χρόνια.

Ὁ Ἅγιος Μάξιμος τὰ ὑπέμεινε ὅλα μὲ ἀνεξικακία καὶ πράοτητα. Ἡ ὑπομονὴ του ὠφειλόταν στὴν θεία βοήθεια. Ἄγγελος κατέβηκε στὴν φυλακὴ καὶ προσέφερε σ'

Ὁ ἍΓΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ

νωσι, ἀκτημοσύνη καὶ ἀγάπη). Μὲ τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ ἔνωσε τὴν ψυχὴ του μὲ τὸν Θεό καὶ ἔγινε κατοικία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Στὴν πλοῦσια βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς μελέτησε τὰ σπάνια βιβλία καὶ χειρόγραφα καὶ ἀπέκτησε τὴν σοφία τῶν προγενεστέρων ὀσίων.

Οἱ Πατέρες τῆς Μονῆς τοῦ ἀνέθεταν ἐξωτερικὲς ἐργασίες, τίς ὁποῖες χρησιμοποιοῦσε ὡς εὐκαιρίες γιὰ νὰ στηρίξῃ τὸν ἐλληνικὸ λαό, πού ἦταν τότε ὑπόδουλος στοὺς Τούρκους.

Τὸ 1515, ὁ Τσάρος Βασίλειος Ἰβάνοβιτς ζήτησε ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἀπὸ τὸν «Πρῶτο» τοῦ Ἁγίου Ὅρους ἕναν ἐμπειρο, λόγιο καὶ ἐνάρετο μοναχό γιὰ νὰ μεταφράσῃ ἐκκλησιαστικὰ κείμενα στὴν ρωσικὴ γλῶσσα καὶ νὰ διορθώσῃ λανθασμένες μεταφράσεις καὶ ἀντιγραφές τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ πολλῶν Πατερικῶν κειμένων.

Ὁ κληρὸς ἔπεσε στὸν ἐπιφανῆ μοναχό Μάξιμο, τὸν ὁποῖο ὑπεδέχθησαν στὴν Μόσχα ὁ Μητροπολίτης Βαρλαάμ καὶ ὁ Τσάρος, τὸ 1516.

Ὁ Μάξιμος ἀνέπτυξε μεγάλο συγγραφικὸ, μεταφραστικὸ, διορθωτικὸ, ἐρμηνευτικὸ καὶ συμβουλευτικὸ ἔργο. Ὑπῆρξε ὁ πρῶτος μύστης τῶν Ρώσων στὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ φιλοσοφία, εἰσήγαγε τὴν τυπογραφία, φρόντιζε νὰ μορφώσῃ πλῆθος ἀθρώπων, πού ἔγιναν συνεχιστές τοῦ ἔργου του. Ἀναδείχθηκε ὄχι μόνον Ἱεραπόστολος, ἀλλὰ καὶ ἐκπολιτιστής τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ, πού βρισκόταν σέ κατάστασι ἀγραμματοσύνης καὶ ἀμάθειας.

Τὸ ὁμολογιακὸ του ἔργο καὶ ἡ ἱεραποστολικὴ του δρᾶσι διήρκησε μία ὀκταετία. Τοῦ ἐπεφύλασσε ὅμως βαρὺ σταυρό. Λόγω ἀτασθαλιῶν κάποιων πολιτικῶν καὶ ὠρισμένων ἐκκλησιαστικῶν φορέων, ἀναγκάσθηκε νὰ διαμαρτυρηθῆ καὶ νὰ ἐλέγξῃ κάποιους, μὲ βάσι τίς εὐαγγελικὲς ἀξίες. Αὐτές του οἱ ἐνέργειες προκάλεσαν τὴν ἐχθρα τοῦ Τσάρου καὶ τοῦ νέου Μητροπολίτου τῆς Ρωσσίας Δανιήλ. Καταδικάσθηκε ὡς δῆθεν αἰρετικὸς σέ ἰσόβια φυλάκισι, σιδη-

αὐτὸν τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ θαῦμα, μέσα σέ θεία ἔξαρσι, συνέθεσε καὶ ἔγραψε μὲ κάρβουνο, στὸν τοῖχο τῆς φυλακῆς, κανόνα στὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Ὁ Ἄγγελος πού τοῦ ἐμφανίσθηκε, τὸν προέτρεψε νὰ κάνῃ ὑπομονὴ εἰς τὰ ἐπίγεια δεινὰ γιὰ ν' ἀπολαύσῃ τὰ ἀγαθὰ τῆς μετέπειτα ζωῆς. Ἔτσι, ἀπὸ θεία πληροφορία, ἀπέκτησε πλή-

ρη ἐπίγνωσι ὅτι ἐκπληρώνει τὸ θεῖο θέλημα καὶ ὅτι ὁ Κύριος ἐπέτρεψε τὰ δεινὰ, γιὰ νὰ τὸν ὠδηγήσῃ στὴν πνευματικὴ τελειότητα.

Κατὰ τὴν διαμονὴ του στὴν Μονὴ Ὁτρότς, ἀπὸ τὸ 1531 ὡς τὸ 1551, καὶ ἐνῶ ἦταν ἀκόμη φυλακισμένος, τοῦ δόθηκε σχετικὴ ἐλευθερία πρὸς ἐπικοινωνία. Ἔτσι ἐξακολούθησε νὰ μεταφράζῃ στὴν ρωσικὴ γλῶσσα ἱερά κείμενα, νὰ συγγράφῃ ἀντιαιρετικὰ ἔργα, χάριν προστασίας καὶ διαφωτισμοῦ τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ, καὶ νὰ παρηγορῆ ὅσους Χριστιανοὺς τὸν ἐπισκέπτονταν. Ὁ μητροπολίτης Μακάριος τὸν ἔλυσε ἀπὸ τὸν ἀδικο κανόνα τῆς ἀκοινωνησίας τὸ 1543.

Κατὰ διαστήματα ὁ Μάξιμος παρακαλοῦσε θερμὰ νὰ ἀφεθῆ ἐλεύθερος, γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν πολυπόθητὴ του Μονή, στὸν Ἄθωνα, δίχως ὅμως νὰ βρισκῆ ἀνταπόκρισι. Καὶ αὐτὸ διότι ὅλοι ἐφοβοῦντο ὅτι θὰ τοὺς ἐξέθετε στὴν κοινὴ γνώμη.

Τὸ 1551, ὁ νέος Τσάρος διέταξε νὰ μεταφερθῆ στὴν Λαύρα τοῦ Ἁγίου Σεργίου, διακόπτοντας τὴν ποινὴ τῆς φυλακίσεώς του. Τὸ 1556, ὁ Ἅγιος Μάξιμος, 86 ἐτῶν πλέον, καταβεβλημένος ἀπὸ τίς κακουχίες, στίς **21 Ἰανουαρίου** (ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἐορτάζεται ἡ μνήμη του), παρέδωσε τὸ πνεῦμα του στὰ χέρια τοῦ Κυρίου.

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο προέβη στὸν κανονισμό ὡς Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ τὸ 1988. Τὴν ἴδια χρονιά κανονίσθηκε ὡς Ἅγιος καὶ ἀπὸ τὴν ρωσικὴ Ἐκκλησία.

Ἡ παράδοσι μέρους τῶν λειψάνων του στὴν Ἱερά Μονὴ Βατοπαιδίου ἔγινε στίς 8 Ἰουλίου τοῦ 1997. ■

“Μὴ σταματᾶς νὰ σκάβης. Ὅχι, ὅμως, τὴν γῆ καὶ τὸ χόρτο πού φυτρώνει, ἀλλὰ τὴν καρδιά καὶ τὴν συνείδησί σου, ἐκριζώνοντας τίς φυτοζωοῦσες, κακές, κοσμικὲς ἐπιθυμίες, τὰ ἀπρεπῆ ἔθνη καὶ τίς σκέψεις”.

Ο Άγιος Άνθιμος τῆς Χίου, τὴν μνήμη τοῦ ὁποίου εορτάζουμε στίς 15 Φεβρουαρίου, εἶχε ἓνα λόγο ταπεινό καί γαλήνιο, ἤρεμο καί πρᾶο, ἐνεπιτήδευτο καί βαθύτατα θεολογικό στην ἀπλοικότητά του. Οἱ ἐπισημάνσεις του ἀσκοῦν μία ἀκατανίκητη γοητεία καί ἔλξι, γλυκαίνουν τὸν ἀναγνώστη, τὸν ἀνακουφίζουν καί τὸν ἐνδυναμώνουν, διδάσκουν καί λυτρώνουν τὸν μεταπτωτικό ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ προβλήματα καί τίς ἀντιξοότητες τῆς ζωῆς.

Σέ ἓνα λόγο, πού ἀπηύθυνε πρὸς τὸ ποιμνιό του στίς 10 Ἰανουαρίου τοῦ 1947, ἔλεγε:

“Ὅταν ἦμουν μικρό παιδί, ἔμενα μαζί μέ τὴν γιαγιά μου. Ἦταν μία ἔξυπνη καί πολύ προκομμένη γυναίκα· ἀλλά παντελῶς ἀγράμματη. Οὔτε τὸ ἄλφα δέν ἤξευρε· ἀλλά ἅγιος ἄνθρωπος. Κάθε Σαββατόβραδο καί Κυριακή βράδυ ἦταν ἀπαραίτητο νά πάη στήν ἐκκλησία. Ἄφηνε ὅ,τι δουλειά κι ἂν εἶχε καί πῆγαινε ν’ ἀκούση τὸν ἑσπερινό. “Ἐρχεσαι νά πᾶμε στὸν ἑσπερινό;”, μέ ρώταγε. “Πᾶμε, γιαγιά”, τῆς ἔλεγα. Τὴν ἀκολουθοῦσα λοιπὸν καί πηγαίναμε στήν ἐκκλησία.

“Στὸν δρόμο πού πηγαίναμε τὴν ἔβλεπα καί ἐμάζευε τίς πέτρες, πού ἦταν σκορπισμένες ἐδῶ κι ἐκεῖ μέσ στὸν δρόμο, καί τίς ἔβαζε πάνω σέ κανένα τοιχαλάκι ἢ σέ μιὰ ἄκρη. “Ὅπου κανένα χαλίκι, ὅπου καμμιὰ πέτρα, ἔσκυβε καί τὰ ἐμάζευε καί ἐκαθάριζε τὸν δρόμο. Ἐγώ, μικρό παιδί, τῆς λέγω μία ἡμέρα ἀπὸ περιέργεια: “Καλὲ νόνα, γιατί τὸ κάμνετε αὐτό;”. “Νά, παιδάκι μου, ὕστερα πού θά φεύγωμε θά εἶναι σκοτεινά· καί γιὰ νά μὴ σκουντουφλήσωμε γιὰ ἐμεῖς γιὰ κανέναν ἄλλον ἄνθρωπο, γι’ αὐτὸ τίς βάζω στήν ἄκρη”, μου ἀποκρίθηκε.

“Κάθε φορά πού πηγαίναμε στήν ἐκκλησία αὐτὸ ἔκαμνε· ἐκαθάριζε τὴν ὁδὸ, γιὰ νά μὴ σκοντάψη ἢ ἐκείνη ἢ ἄλλος ἄνθρωπος. Καί ὅσο πού ἦμουν μικρό παιδί, ἐθαύμαζα τὸν ἀγαθὸ σκοπὸ τῆς. Δέν ἐργαζόταν τὸ ἀγαθὸ μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς, ἀλλὰ καί διὰ τὸν ἄλλον.

“Ἐγὼ ἐρωτῶ τὴν συνειδησί μου καμμιὰ φορά τὴν νύκτα, πού δέν μπορῶ νά κοιμηθῶ, καί λέγω: “Νά μὴν εἶχα κι ἐγὼ τὸν λογισμὸ αὐτῆς τῆς ἀπλουστάτης γυναίκας!”. Κι ἂν ἐκείνη ἔκαμνε ἔτσι πόσο μᾶλλον ἐγὼ πού εἶμαι ἓνας καλόγερος, ἓνας ἱερεὺς, ἓνας πνευματικὸς πατήρ; Πῶς νά διασκορπίσω τὰ κακά πού ὑπάρχουν εἰς τὴν ὁδὸν καί νά τὴν καθάρισω, διὰ νά περάσουν καί ἄλλοι κατόπιν μου;

“Ἐκεῖνη ὠδεύε τὴν ὁδὸν τοῦ κόσμου τούτου, τὴν ἐπίγειον, καί ἐφρόντιζε νά τὴν καθარიζῆ. Ἐγὼ πού ὀδεύω τὴν ὁδὸν πού φέρει στὰ οὐράνια, πόσο πρέπει νά προσπαθῶ νά τὴν καθάρισω καί νά βγάλω ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχουν νά βλάψουν κι ἐμένα καί τοὺς ἄλλους πού ἐρχονται κατόπιν μου; Διότι τὰ ἀκάθαρτα αὐτὰ τῆς ὁδοῦ δέν εἶναι φύλλα τοῦ δένδρου, δέν εἶναι ἄχυρα, δέν εἶναι κανένα ἐλαφρὺ πρᾶγμα νά τὸ πάρη ὁ ἄνεμος. Εἶναι λιθάρια, τὰ ὁποῖα ἔχουν βάρος· καί πρέπει νά σκύψης, νά τὰ πάρης στὰ χέρια σου καί νά τὰ σηκῶσης ἀπ’ ἐκεῖ, γιὰ νά μὴ βλαφθῆς οὔτε ἐσύ, οὔτε ἄλλος κανεῖς.

“Ὅ,τι ἔκαμνε ἢ γιὰ γιαγιά μου, αὐτὸ πρέπει νά κάμνωμε καί ἡμεῖς. Ἐκεῖ πού ὀδεύεις τὴν καλὴν ὁδὸ, ἐξαφνα παρουσιάζεται ἐμπρὸς σου ἓνας λίθος. Μὴν τὸν ἀφήσης ἐκεῖ· σκύψε καί σηκώσε τον. Εἶναι τὸ κακὸ πού κάθεται ἐκεῖ καί περιμένει· ἂν ἐσένα δέν σέ ἔβλαψε γιατί ἦσουν δυνατός καί δέν ἔπαθες τίποτα, ἄλλος ἴσως νά εἶναι ἀδύνατος καί νά τὸν κερδίση. Ἄν ἐσύ τὸν σηκῶσης μέ τὸν καλὸν σου τρόπο, μέ τὴν ὑπομονή σου, μέ τὴν καρτεριά σου, μέ ἀγάπη, μέ κατὰ Θεὸν ζωὴ, οὔτε ἐσύ θά βλαφθῆς οὔτε κανεῖς ἄλλος”.

ΜΙΚΡΕΣ ΘΥΣΙΕΣ

Κάποιος Γέροντας Ἐρημίτης κατέβηκε μέ τὸν ὑποτακτικό του στήν πόλι. Οἱ δουλιές τοὺς ἀνάγκασαν νά μείνουν μερικές ἡμέρες ἐκεῖ. Ὅταν ἔβγαιναν τὸ πρωῖ στὸν δρόμο, παρατηροῦσαν πῶς πολλοὶ ἄνθρωποι, γυναῖκες καί ἄνδρες, περνοῦσαν ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο. Καθένας στεκόταν, ἄλλος λίγο, ἄλλος πολύ, στὸ μνήμα τοῦ νεκροῦ του κι ἔκλαιε καί μοιρολογοῦσε. Πόσο πόνο ἔκρυβε ὁ καθένας τους!

- Βλέπεις πόσα δάκρυα χύνουν ὅλοι τοῦτοι, τέκνον; εἶπε ὁ Γέροντας στὸν ὑποτακτικό του. Κι ὅμως, τὸ πένθος τους δέν εἶναι κατὰ Θεόν, δέν κλαῖνε τίς ἁμαρτίες τους. “Ἄν ἐμεῖς δέν χύσωμε τόσα γιὰ τίς δικές μας ἁμαρτίες, δέν ξεύρω, ἂν θά σωθοῦμε.

Σάν γύρισαν στήν ἐρημο, ἡ πρώτη τους δουλειά ἦταν ν’ ἀνοίξουν δύο τάφους δίπλα-δίπλα. Ἀπὸ τότε περνοῦσαν πολλές ὥρες τῆς ἡμέρας στὸ κοιμητήρι ἐκεῖνο κι ἔκλαιγαν γιὰ τὴν ψυχὴ τους, σάν νά εἶχαν μπροστά τους πολυαγαπημένο νεκρό. Ἄν καμμιὰ φορά ὁ νέος ἀποκομιόταν, ὕστερα ἀπὸ τὴν νυκτερινὴ τους προσευχή, ὁ Γέροντας τὸν ξυπνοῦσε γρήγορα, θυμίζοντάς του πῶς οἱ ἄνθρωποι στήν πόλι θά εἶχαν φθάσει πιά στὸ νεκροταφεῖο καί θά εἶχαν ἀρχίσει τὸ ἔργο τους.

- Εἶναι σκληρὴ σάν πέτρα ἡ ψυχὴ μου σήμερα καί δέν μπορῶ νά κλάψω, ἔλεγε καμμιὰ φορά ὁ ὑποτακτικός.

- Ἀγωνίσου λίγο ἀκόμη, τὸν παρακινοῦσε ἐκεῖνος. Ὁ Θεὸς θά ἰδῆ τὸν κόπο σου καί θά σέ ἐλεήση.

Ἄλλοτε πάλι, πού ὁ νέος ἀρχισε νά χορταίνει ὑπερβολικά, ὁ Γέροντας τὸν συμβούλευε ν’ ἀγαπήσῃ τὴν ἐγκράτεια σέ ὅλα.

- Παραπονιέσαι, παιδί μου, πῶς σκληραίνεται συχνά ἡ καρδιά σου καί δέν χύνει δάκρυα. Τὸ πένθος μοιάζει μέ τ’ ἀναμμένο λυχνάρι, πού, ἂν τ’ ἀφήσης ἀπροφύλακτο, σβύνει στήν στιγμή. Τὸ πολὺ φαγητὸ καί ὁ πολὺς ὕπνος τὸ μαραίνουν. Ἡ καταλαλιά καί ἡ πολυλογία τὸ ἐξαφανίζουν ὀλοκληρωτικά. Ὁ εὐλαβὴς ἄνθρωπος, πού ἀγαπᾷ τὸν Ἰησοῦ, πρέπει στήν καθημερινὴ του ζωὴ νά κἀνη θυσιές γιὰ χάρι Του.

- Τί εἶδους θυσιές, ζήτησε νά μάθῃ ὁ νέος.

- Μικρές θυσιές πού, σάν τίς ἀκοῦμε, δέν μᾶς κάνουν ἐντύπωση, μά πού σφυρηλατοῦν τὸν χαρακτήρα καί τὸν κάνουν ὅμοιο μέ τὸν χαρακτήρα τοῦ Χριστοῦ, ἐξήγησε ὁ Γέροντας. Βρίσκεις, λόγου χάριν, φρέσκο ψωμί; Ἄφησε νά τὸ φάῃ ἄλλος κι εὐχαριστήσου σύ μέ τὸ ξερό γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Σοῦ φέρνουν καλὸ κρασί; Πιές πολύ λίγο κι ἄφησε τὸ περισσότερο λέγοντας: “αὐτὸ εἶναι τὸ μέρος τοῦ Χριστοῦ”. Ἄν ἔχης μαλακὸ προσκέφαλο, ἄφησέ το κατὰ μέρος καί βάλε λιθάρι κάτω ἀπὸ τὴν κεφαλὴ σου γιὰ τὸν Χριστόν. Ἄν κρυώνῃς στὸν ὕπνο σου, γιατί δέν ἔχεις ἀρκετὰ σκεπάσματα, μὴν παραπονεθῆς. Συλλογίσου πῶς κι ὁ Χριστὸς γυμνὸς ἐπάνω στὸ Σταυρὸ φράωνε κάποτε γιὰ χάρι σου. Μὴ θελήσης νά εἶναι τὸ φαγητὸ σου καλοπεριποιημένο. ὁμῶς πῶς πείνασε καί δίψασε γιὰ σένα ὁ Χριστός. Ἀνάμειξε κάθε τι πού κάνεις μέ λίγη θλίψη καί ζῆσε ταπεινά, ὅπως ἐζῆσε στή γῆ ὁ Χριστὸς μας, γιὰ νά βρῆς αἰώνια ἀνάπαυσι στήν Βασιλεία Του.

ΠΑΡΑΚΟΗ και ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ

Κάποτε, οί γείτονες του Παπα-Ιγνατίου του Πνευματικού, στά Κατουνάκια, βρίσκονταν σέ αναστάτωση: Ἡ συνοδεία του Γέροντος Μακαρίου κατασκεύαζε δεύτερο πάτωμα στην καλύβη της. Εἶχαν προχωρήσει τήν ἐργασία καί ἐφθασαν στην κατασκευή τῆς στέγης. Ὁ Γέροντας ἔδωσε τήν ἐντολή:

- Ἄς προσέξουμε. Τά σανίδια εἶναι βαρειά. Μέ ὑπομονή ἕνα-ἕνα ἄς τά ἀνεβάζουμε. Ἄς μή βιαζώμαστε καί πολύ.

Ἄρχισαν ὅλοι τό ἀνέβασμα. Ὁ Πατήρ Ἰλαρίων, ὁ νεώτερος τῆς συνοδείας, δέν τό ἀνεχόταν νά κουβαλή τά σανίδια ἕνα-ἕνα. Αὐτός, χειροδύναμος καθὼς ἦταν, σκέφθηκε νά τά μεταφέρῃ ἀνά τρία.

- Πάτερ Ἰλαρίων, του εἶπαν οἱ ἄλλοι ἀδελφοί, τά σανίδια εἶναι βαρειά. Μήν τά παίρνης τρία-τρία. Ἀπό τό πολύ βάρος θά βλαφθῇ ἡ ὑγεία σου.

Ἐκείνος, ὅμως, δέν ἔδωσε τήν παραμικρή σημασία στην σύστασι τῶν ἀδελφῶν.

Πληροφορήθηκε τήν στάσι του ὁ Γέροντας Μακάριος καί τόν παρετήρησε, ἀλλά οὔτε τήν σύστασι αὐτή ὑπελόγησε. Ἔτσι, μέ τήν ἀχαρακτήριστη καί ἀταίριαστη γιά ὑποτακτικό συμπεριφορά του, ἔκανε τόν Γέροντα νά ἀγανακτήσῃ. Γιατί εἶχε νά κάνῃ μέ ὑπερηφάνεια καί ἀπειθαρχία.

Σύμφωνα μέ τίς μοναχικές παραδόσεις, τόν ὑποτακτικό, πού κάνει τόν Γέροντά του ν' ἀγανακτήσῃ, τόν περιμένουν σκληρές συνέπειες. Ἔτσι, κάποια ἡμέρα, τήν ὥρα πού ὁ ὑπερήφανος Μοναχός, πού ἤθελε νά κάνῃ του κεφαλιού του, πῆγε ν' ἀκουμπήσῃ κάτω τίς τρεῖς σανίδες πού κουβαλοῦσε στην πλάτη του, δέχθηκε τό ράπισμα! Κυριεύθηκε ἀπό δαιμόνιο φοβερό καί τρομερό. Τά λόγια, πού ἐβγαίνουν ἀπό τό στόμα του, ἦταν ἀποτρόπαια. Ἐπίσης, ἄλλες ἐκδηλώσεις καί ἐνέργειές του σκόρπιζαν τήν φρίκη καί τόν τρόμο.

- Τί συνέβη; Τί τρέχει; ρωτοῦσαν μέ ἀπορία οἱ Πατέρες ἀπό τίς γύρω καλύβες.

- Ὁ Ἰλαρίων του Γέροντος Μακαρίου δαιμονίσθηκε. Τόν κυρίευσε ἄγριο δαιμόνιο. Ὁ Θεός νά βάλῃ τό χέρι Του.

Ὁ Παπα-Ιγνατίος ὁ Πνευματικός, πού ἦταν μάλιστα καί γείτονας, πληροφορήθηκε τό γεγονός. Ἐμπειρος ὅπως ἦταν σ' αὐτά τά θέματα, κατάλαβε πῶς χρειάζεται μεγάλη μάχη γιά νά διωχθῇ τό ἄγριο αὐτό δαιμόνιο. Χωρίς χρονοτριβές παρήγγειλε νά μαζευθοῦν στην καλύβη τῆς Γεννήσεως ἀρκετοί Πατέρες καί Ἱερομόναχοι, νά ἐνώσουν τίς προσευχές τους καί νά τελέσουν τό μυστήριο του Ἁγίου Εὐχελαίου γιά τόν πάσχοντα.

Ἐπτά πνευματικοί ἔλαβαν μέρος στην τέλεσι του μυστηρίου. Ἡ τελετή αὐτή εἶχε κάτι τό ξεχωριστό. Ἡ ἀτμόσφαιρά της ἐπαλλε ἀπό ἰδιαίτερη συγκίνηση. Τό θέαμα σου ράγιζε τήν καρδιά. Στην μέση του ναοῦ ἦταν ξαπλωμένος ὁ Ἰλαρίων, δεμένος μέ πολλά σχοινιά πάνω σέ μία σανίδα. Δέν ἤθελε ὁ δυστυχῆς νά μεταφέρῃ μία σανίδα. Ἦθελε τρεῖς. Νά ὅμως τώρα, πού τόν μετέφεραν δεμένο πάνω σέ μία! Μερικοί δυνατοί Μοναχοί παρέστεκαν πλάι του, γιατί αὐτός, μέ δύναμι φοβερή, ἔσπαζε ὅλα τά σχοινιά.

Ὁί εὐχές ἀρχισαν νά διαβάζωνται, μέ ἱκετευτικό τόνο, ἐνώ, πού καί πού, ἡ ἱεροπρέπεια τῆς τελετῆς ταρασσόταν ἀπό τίς κραυγές καί τίς ὕβρεις του Ἰλαρίωνος.

Μέ τίς προσευχές καί τά δάκρυα τῶν Πατέρων, μέ τήν μεσιτεία τῶν Ἱερέων, μέ τήν δύναμι του ἱεροῦ μυστηρίου, τό θαῦμα ἐγίνε καί ἀπομακρύνθηκε ὁ φοβερός ἐνοικος ἀπό τόν Πατέρα Ἰλαρίωνα.

Ἡ φοβερή δοκιμασία ἔληξε! Ἐληξε, ἀφοῦ δόθηκε ἕνα καλό μάθημα στόν ὑπερήφανο Μοναχό, χρήσιμο καί σέ πολλούς ἄλλους. Ὅλοι ἔχουν νά τό διηγοῦνται καί νά διδάσκωνται. ■

Ποτέ μήν λές

Ὁ Ἠγούμενος Φίλιππος “αὔριο”

ἡμέρα πού μιλοῦσε μέ τόν παπα-Βασίλη τόν Πνευματικό, του εἶπε:

- Ποτέ σου νά μήν πῆς σέ κάποιον πού θέλει νά ἐξομολογηθῇ “ἐλα αὔριο”. Ὅταν ἤμουν στην Ἁγία Τριάδα Πειραιῶς, ἕνα βράδυ, μόλις ἐτοιμαζόμουν νά κλείσω τήν ἐκκλησία καί νά πάω σπιτί μου, ἦρθε μία γυναίκα, μου ζήτησε νά ἐξομολογηθῇ καί τήν ἐξομολόγησα. Στό τέλος μου εἶπε: “Πάτερ, κάνετε καλά ἔργα;”. “Προσπαθῶ”, τῆς ἀπάντησα. “Καί τίποτε ἄλλο νά μήν ἔχετε κάνει, αὐτό πού κάνατε σήμερα σ' ἐμένα φθάνει. Εἶχα σκοπό νά πέσω στίς γραμμές του ἠλεκτρικοῦ καί μέ σώσατε. Σᾶς εὐχαριστῶ”...

Αθωνική

www. athoniki-politeia.gr

πολιτεία

ΙΕΡΑ ΚΑΛΥΒΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ τῆς ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ: Σίμων Μοναχός

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ἀστέριος Δ. Κόκκαλης-Θεολόγος

Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: Παναγιώτης Νταλακούρας

Κυρίλλου Λουκάρεως 6 114 71 ΑΘΗΝΑ - τηλ. 210-6447.903

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0.00 -

κωδ. ταχ. 2777

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με